

Јавни позив за учешће у јавној расправи

Министарство финансија позива све грађане, као и стручну јавност да се упознају са текстом Нацрта закона о Агенцији за осигурање депозита и дају своје коментаре.

Саставни део овог јавног позива је Програм јавне расправе са текстом Нацрта закона о Агенцији за осигурање депозита.

На основу члана 41. став 3. Пословника Владе („Службени гласник РС”, бр. 61/06 – пречишћени текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13 и 76/14), на предлог Министарства финансија,

Одбор за привреду и финансије одређује

ПРОГРАМ ЈАВНЕ РАСПРАВЕ
О НАЦРТУ ЗАКОНА О АГЕНЦИЈИ ЗА ОСИГУРАЊЕ ДЕПОЗИТА

1. У поступку припреме Нацрта закона о Агенцији за осигурање депозита, Министарство финансија спроводи јавну расправу о Нацрту закона о Агенцији за осигурање депозита (у даљем тексту: Нацрт закона), који је саставни део овог програма.

2. Јавна расправа о Нацрту закона спроводи се у периоду од 26. децембра 2014. године до 14. јануара 2015. године.

3. Нацрт закона сачинила је Радна група коју су чинили представници и то: Министарства финансија, Агенције за осигурање депозита, Народне банке Србије, као и запослени и консултант ангажовани од стране Међународног монетарног фонда.

4. Текст Нацрт закона биће постављен на сајту Министарства финансија www.mfin.gov.rs. и на порталу е-управе.

5. Примедбе, предлози и сугестије достављају се Министарству финансија, Београд, Кнеза Милоша 20, са напоменом: „За јавну расправу о Нацрту закона о Агенцији за осигурање депозита” или електронским путем на е-mail адресе: milena.kovacevic@mfin.gov.rs и olivera.zdravkovic@mfin.gov.rs.

6. По окончању поступка јавне расправе Министарство финансија ће анализирати све примедбе, предлоге и сугестије учесника у јавној расправи и сачинити извештај о спроведеној јавној расправи.

7. Овај програм, ради реализације, доставити Министарству финансија које ће јавни позив за учешће у јавној расправи са овим програмом објавити на својој интернет страници и на порталу е-управе.

05 Број: 011-16637/2014

У Београду, 25. децембра 2014. године

ОДБОР ЗА ПРИВРЕДУ И ФИНАНСИЈЕ

ПРЕДСЕДНИКА ОДБОРА

др Душан Вујовић

4100114.101/1

НАЦРТ ЗАКОНА О АГЕНЦИЈИ ЗА ОСИГУРАЊЕ ДЕПОЗИТА

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Агенција је правно лице основано законом које самостално обавља поверена јавна овлашћења и послове утврђене овим и другим законом.

Агенција се уписује у судски регистар правних лица и других субјеката.
Седиште Агенције је у Београду.

Члан 2.

Агенција обавља послове обавезног осигурања депозита и исплате осигураних износа, у складу са законом којим се уређује осигурање депозита.

Поред послова из става 1. овог члана, Агенција:

1) управља имовином пренетом у поступку реструктурирања банака и обавља друге послове у вези с поступком реструктурирања банака, у складу са законом којим се уређују банке;

2) обавља функцију стечајног или ликвидационог управника у банкама, друштвима за осигурање и даваоцима лизинга, у складу са законом којим се уређује стечај и ликвидација банака и друштава за осигурање и законом којим се уређује финансијски лизинг;

3) организује фонд за заштиту инвеститора, у складу са законом којим се уређује тржиште капитала.

Члан 3.

Агенција има статут, који усваја Управни одбор Агенције (у даљем тексту: Управни одбор).

Статутом Агенције уређују се:

- 1) организација и начин обављања послова Агенције;
- 2) делокруг органа Агенције;
- 3) заступање и представљање Агенције;
- 4) подаци и исправе који се одређују као тајни и начин поступања с тим подацима и исправама;
- 5) друга питања значајна за рад Агенције.

Статут Агенције објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Члан 4.

На права, обавезе и одговорности из радног односа запослених у Агенцији примењује се закон којим се уређују радни односи, ако овим законом није друкчије одређено.

На набавку добара, услуга и радова за потребе Агенције примењује се акт који доноси Управни одбор Агенције.

II. ПОСЛОВИ АГЕНЦИЈЕ

1. Осигурање депозита

Члан 5.

Агенција осигурава депозите код банака под условима и на начин утврђеним законом којим се уређује осигурање депозита и врши исплату осигураних износа у складу с тим законом.

2. Управљање имовином пренетом у поступку реструктурирања банака

Члан 6.

Агенција управља имовином и обавезама банке у реструктурирању или банке за посебне намене које су решењем Народне банке Србије на њу пренете.

Агенција је дужна да послове у вези с пренетом имовином и обавезама из става 1. овог члана обавља с пажњом доброг привредника и о томе извештава Народну банку Србије у роковима и на начин утврђеним решењем из тог става.

III. СРЕДСТВА АГЕНЦИЈЕ

Члан 7.

Средства која Агенција користи за своје пословање чине:

- 1) фонд средстава за осигурање депозита (у даљем тексту: фонд за осигурање депозита)
- 2) фонд средстава за заштиту инвеститора (у даљем тексту: фонд за заштиту инвеститора)
- 3) средства која Агенција користи за обављање послова из члана 2. став 2. овог закона;
- 4) средства која Агенција користи за обављање послова из прелазних одредби овог закона.

За покриће оперативних трошкова Агенције у вези с пословима који се односе на осигурање депозита издвајају се средства фонда за осигурање депозита и то у износу који на годишњем нивоу не прелази износ од 1,7% средстава прикупљених у том периоду по основу уплате редовне премије, у складу са законом којим се уређује осигурање депозита.

Директор Агенције утврђује критеријуме за распоређивање оперативних трошкова Агенције из става 1. овог члана и за раздвајање ових трошкова од трошкова насталих обављањем других послова Агенције, како би се обезбедило да средства издвојена из фонда за осигурање депозита у складу с тим ставом Агенција користи искључиво за покривање оперативних трошкова из тог става.

Агенција средства за обављање послова из члана 2. овог закона обезбеђује из прихода које оствари својим пословањем, накнада за обављање послова из члана 2, став 2. овог закона, донација, буџета Републике Србије, задуживањем у земљи и иностранству и на други начин, у складу са законом.

Члан 8.

Агенција је дужна да средства из члана 7. став 1. Тач. 1) и 2) овог закона, држи на посебним депозитним рачунима отвореним код Народне банке Србије.

Динарска средства из става 1. овог члана Агенција улаже у дужничке хартије од вредности које издаје Република Србија или Народна банка Србије, а девизна средства из тог става Народна банка Србије, на основу уговора закљученог са Агенцијом и по налогу Агенције, у своје име, а за рачун Агенције, улаже у стране хартије од вредности или их полаже као депозит код страних банака, у складу с политиком управљања девизним резервама.

Члан 9.

У случају да средства из члана 7, став 1, тачка 1) овог закона нису довољна за обављање послова Агенције, Влада је дужна да, на захтев Агенције, по хитном поступку донесе одлуку о обезбеђењу средстава из буџета Републике Србије или задуживањем у земљи и иностранству на основу акта Народне скупштине.

Народна скупштина доноси акт о оквирном износу задужења из става 1. овог члана на ванредном заседању и то по хитном поступку.

У поступку задуживања Републике Србије за намену утврђену у ставу 1. овог члана неће се примењивати одредбе закона којим се уређује јавни дуг, закона којим се уређују јавне набавке и закона којим се уређује закључивање и извршавање међународних уговора.

О конкретном задужењу Републике Србије за намене утврђене ставом 1. овог члана, а до износа задужења одобреног у ставу 2. овог члана, одлучује Влада.

IV. ОРГАНИ АГЕНЦИЈЕ

Члан 10.

Органи Агенције су Управни одбор и директор Агенције.

Орган Агенције може уместо директора Агенције бити Извршни одбор Агенције који чини најмање два лица која морају испуњавати услове за именовање директора прописане овим законом и која именује Управни одбор на начин који је овим законом прописан за именовање директора. Извршни одбор има овлашћења и надлежности директора прописане овим законом. О броју чланова Извршног одбора одлучује Управни одбор.

Члан 11.

Управни одбор има пет чланова, укључујући и председника.

Чланови Управног одбора су:

- 1) представник министарства надлежног за послове финансија, кога именује ово министарство;
- 2) представник Народне банке Србије, кога именује Народна банка Србије;
- 3) три независна члана – које именује Влада, на предлог министарства надлежног за послове финансија, уз претходно прибављену сагласност Народне банке Србије.

Мандат чланова Управног одбора је четири године, с правом поновног избора на мандат од годину дана.

Управни одбор већином гласова укупног броја својих чланова бира за председника једног од независних чланова.

Члан 12.

За члана Управног одбора може бити именовано лице:

- 1) које испуњава опште услове за заснивање радног односа;
- 2) које има високо образовање стечено на студијама другог степена и најмање осам година радног искуства у областима финансија, банкарства, осигурања или привредног и финансијског права;
- 3) које није осуђивано за кривично дело на безусловну казну затвора, нити за кривично дело које га чини недостојним вршења функције члана овог одбора;
- 4) коме радни однос није отказиван због повреде радне обавезе;
- 5) које није функционер у смислу прописа којима се уређује спречавање сукоба интереса при вршењу јавних функција, не обавља функцију у политичкој странци или синдикалној организацији, није члан органа управљања банке, друге финансијске институције или удружења банака, друштва за ревизију које врши ревизију финансијских извештаја Агенције, другог правног лица с којим Агенција сарађује у обављању својих послова или банака, друштава за осигурање и других финансијских институција, нити је запослен у тим лицима, односно њихов сарадник.

Поред услова из става 1. овог члана, лице које се именује за независног члана Управног одбора мора да испуњава и следеће услове:

- 1) да није функционер, запослени нити сарадник Владе, Народне банке Србије, агенције или другог правног лица чији је оснивач Република Србија;
- 2) да у периоду од годину дана који претходи његовом именовању није био члан органа управљања банке или удружења банака, нити запослен у тим правним лицима, односно њихов сарадник.

Члан 13.

Управни одбор:

- 1) доноси статут, акт којим се уређује поступак набавки добара, услуга и радова, акт којим се уређује поступак јавног конкурса за именовање независних чланова Управног одбора и акт којим се уређује поступак јавног конкурса за именовање директора Агенције;
- 2) доноси одлуке о коришћењу средстава Агенције и даје мишљење на нацрт извештаја о тесту најмањих трошкова који је доставила Народна банка Србије, у складу са законом којим се уређују банке, а којим се предлаже коришћење средстава фонда за осигурање депозита;
- 3) доноси одлуке о управљању и располагању средствима Агенције, у складу са законом;
- 4) доноси прописе и опште акте који се односе на осигурање депозита, у складу са законом којим се уређује осигурање депозита;
- 5) доноси опште акте који се односе на обављање послова заштите инвеститора, у складу са законом којим се уређује тржиште капитала;

6) доноси опште акте којима се уређује поступање Агенције као стечајног, односно ликвидационог управника, у складу за законом којим се уређује стечај и ликвидација банака и друштава за осигурање;

7) доноси стратегију управљања имовином пренетом у поступку реструктурирања банака;

8) доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији Агенције, именује и разрешава директора Агенције и руководиоце организационих јединица у Агенцији;

9) врши надзор над законитошћу рада директора Агенције;

10) усваја финансијски план Агенције;

11) усваја годишњи рачун Агенције;

12) усваја извештај о раду Агенције;

13) бира друштво за ревизију финансијских извештаја Агенције и разматра те извештаје;

14) усваја план интерне ревизије, разматра и усваја извештаје о обављеној интерној ревизији;

15) усваја правилник о пословном понашању запослених у Агенцији и надзире његову примену;

16) доноси пословник о раду;

17) обавља друге послове утврђене законом, статутом и актима Агенције.

Управни одбор доноси статут и акте из тачке 1) става 1. овог члана једногласно.

Управни одбор доноси остале одлуке већином гласова укупног броја својих чланова, осим ако овим законом или статутом за доношење појединих одлука није предвиђена квалификована већина.

Управни одбор доноси одлуке и даје мишљење из тачке 2) става 1. овог члана и доноси одлуке из члана 9. овог закона на начин прописан ставом 3. овог члана уз неопходан услов да, за такву одлуку и давање мишљења, члан Управног одбора кога именује министарство надлежно за послове финансија гласа за њихово доношење.

Управни одбор може одлучити да његовим састанцима присуствују и независни стручњаци у појединим областима од значаја за рад Агенције, без права гласа.

Члан 14.

Члан Управног одбора за свој рад прима накнаду која се утврђује статутом Агенције.

Члан 15.

Чланови Управног одбора, као и чланови њихових породица не могу имати акције, оснивачке улоге ни дужничке хартије од вредности банака, других финансијских институција, друштава за ревизију или других правних лица с којима Агенција сарађује у обављању послова из своје надлежности, нити бити у било каквим облигационо-правним односима са Агенцијом осим оних који произилазе из чланства у Управном одбору, о чему подносе писану изјаву Влади – најкасније наредног дана од дана њиховог именовања, као и сваке наредне године за време трајања мандата, најкасније 31. јануара текуће године.

Члановима породице, у смислу става 1. овог члана, сматрају се супружници, деца и остали потомци, родитељи и остали преци, побочни сродници до трећег степена сродства, усвојеници, усвојилац, као и лица која немају потпуну пословну способност те су стављена под старатељство чланова Управног одбора.

Члан 16.

Члану Управног одбора функција престаје истеком мандата, а пре истека мандата подношењем оставке, или разрешењем.

Члан Управног одбора подноси оставку Влади и дужан је да о поднетој оставци без одлагања обавести Управни одбор.

Члану Управног одбора који је поднео оставку, функција престаје избором новог члана, а најкасније истеком 90 дана од дана подношења оставке, а члану Управног одбора који је разрешен даном доношења одлуке о разрешењу.

Члан 17.

Независног члана Управног одбора разрешава Влада, на предлог министарства надлежног за послове финансија, односно Народне банке Србије и након прибављеног мишљења друге поменуте институције која није поднела предлог, и то:

1) ако је оптужен, односно правноснажно осуђен за кривично дело против привреде, права на основу рада, имовине, државних органа, правосуђа, јавног реда и правног саобраћаја и службене дужности или је правноснажно осуђен на безусловну казну затвора;

2) ако се утврди да је, због нестручног, несавесног и недоличног обављања функције, озбиљнијих пропуста у доношењу и извршавању одлука, као и у организовању послова Агенције, дошло до знатног одступања од остварења основног циља Агенције из чл. 1. и 2. овог закона;

3) ако се на основу налаза и мишљења надлежне здравствене установе утврди да је због здравственог стања трајно изгубио радну способност за вршење те функције или је привремено неспособан за вршење функције у трајању дужем од шест месеци;

4) ако није доставио или је доставио лажну изјаву о подацима из члана 15. овог закона;

5) ако се утврди да не испуњава услове за именовање из члана 12. овог закона.

Министарство надлежно за послове финансија разрешава члана Управног одбора именованог на предлог тог министарства, а Народна банка Србије члана Управног одбора кога је она именovala — када се утврди да постоје основи за разрешење из става 1. овог члана, односно други оправдани разлози за разрешење из овог члана.

Сматра се да постоје оправдани разлози за разрешење члана Управног одбора из става 2. уколико су испуњени услови за разрешење независних чланова Управног одбора из става 1. овог члана, изузев става 2. члана 12. овог закона.

Члан Управног одбора именован уместо члана коме је престала функција пре истека мандата ову функцију врши до истека тог мандата.

Члан 18.

Директора Агенције (у даљем тексту: директор) Управни одбор именује на основу спроведеног јавног конкурса.

Мандат директора је пет година, с правом поновног избора.

За директора може бити именовано лице које испуњава услове из члана 12. овог закона и има најмање седам година искуства на руководећим позицијама у државним органима, институцијама којима су поверена јавна овлашћења или финансијским институцијама.

Директор подноси писану изјаву о подацима из члана 15. овог закона најкасније 15 радних дана од дана именованја, као и сваке наредне године за време трајања мандата, најкасније 31. јануара текуће године.

Директор за свој рад одговара Управном одбору.

Директору престаје дужност из разлога прописаних у члану 16, став 1. овог закона.

Члан 19.

Директор:

- 1) представља и заступа Агенцију;
- 2) организује рад Агенције и руководи њеним радом;
- 3) предлаже акте које доноси Управни одбор;
- 4) предлаже акт о систематизацији радних места у Агенцији и даје Управном одбору предлоге за именовање руководиоца организационих јединица у Агенцији;
- 5) извршава одлуке Управног одбора и предузима мере за њихово спровођење;
- 6) одговара за законитост и ефикасност рада Агенције, као и за коришћење средстава Агенције;
- 7) обавља друге послове утврђене законом и статутом Агенције.

Директор је дужан да Управном одбору подноси редовне извештаје о пословању Агенције, најмање једном тромесечно.

Члан 20.

Агенција, запослени у Агенцији, чланови Управног одбора Агенције, као и лица која по налогу Агенције врше дужности утврђене законом, не одговарају за штету која настане вршењем тих дужности, осим ако се докаже да је штета проузрокована намерно или крајњом непажњом.

Лица из става 1. овог члана не могу одговорати за штету из тог става ни након престанка радног односа у Агенцији, односно престанка вршења дужности.

Агенција је дужна да надокнади трошкове заступања запослених у Агенцији у судским и управним поступцима покренутим у вези с дужностима које ти запослени врше на основу овог закона. Ове трошкове Агенција је дужна да надокнади и лицима којима је престао радни однос у Агенцији.

Ако је у одговарајућем поступку правноснажном одлуком утврђено да су лица из става 1. овог члана причинила штету из тог става намерно или крајњом непажњом, ова лица су дужна да Агенцији надокнаде трошкове заступања из става 3. овог члана, као и износ исплаћене штете у складу са законом.

V. ИЗВЕШТАЈИ АГЕНЦИЈЕ

Члан 21.

Агенција најмање једном годишње подноси извештај о свом раду Народној скупштини Републике Србије, преко Владе и Народној банци Србије.

Члан 22.

Годишњи финансијски извештаји Агенције сачињавају се у складу са законом којим се уређује рачуноводство.

Члан 23.

Ревизија годишњих финансијских извештаја Агенције врши се на начин утврђен законом којим се уређује ревизија финансијских извештаја.

Ревизију годишњих финансијских извештаја Агенције може вршити друштво за ревизију са листе спољних ревизора који могу вршити ревизију финансијских извештаја банке, а коју објављује Народна банка Србије.

Годишњи финансијски извештај Агенције, са извештајем спољног ревизора, Управни одбор подноси Влади и Народној банци Србије и то до 15. маја наредне године.

Члан 24.

Агенција има организациону јединицу која обавља послове интерне ревизије, у складу са статутом и општим актима Агенције.

Избор руководиоца Интерне ревизије врши Управни одбор, на основу спроведеног јавног конкурса и овај руководилац за свој рад одговара Управном одбору.

Предмет интерне ревизије могу бити сви пословни процеси и активности који се обављају у Агенцији, а нарочито унутрашње контроле успостављене ради обезбеђивања поузданости рачуноводственог и финансијског информационог система и одговарајућих финансијских извештаја и обезбеђивања усклађености финансијских извештаја са законом и општим актима.

Интерна ревизија врши се на основу плана који је усвојио Управни одбор, а може се спроводити и ванредно, на основу захтева Управног одбора.

VI. ТАЈНОСТ ПОДАТАКА

Члан 25.

Подаци које се односе на пословање, финансијско стање и реструктурирање банака, те финансијско стање друштва за осигурање и давалаца лизинга, као и документи који садрже такве податке, а које чланови Управног одбора и запослени у Агенцији на било који начин сазнају у обављању својих послова, односно функција – одређују се и штите се као тајни подаци са ознаком степена тајности „СТРОГО ПОВЕРЉИВО”, „ПОВЕРЉИВО” или „ИНТЕРНО”, у складу са законом којим се уређује тајност података.

Лица из става 1. овог члана дужна су да чувају податке и документе из тог става као тајне податке, односно не могу их учинити доступним трећим лицима, осим у случајевима прописаним законом.

Обавеза чувања тајне за лица из става 1. овог члана не престаје ни након престанка радног односа, односно функције.

Изузетно од става 2. овог члана, Агенција може податке и документе из става 1. тог члана учинити доступним домаћим и страним регулаторним телима, под условом да их та регулаторна тела користе искључиво у сврхе за које су прибављени.

Објављивање података из става 1. овог члана изражених у збирном облику тако да се на основу њих не може утврдити идентитет појединачних банака, односно физичких и правних лица – не сматра се повредом обавезе чувања тајности података.

VII. САРАДЊА У ОБАВЉАЊУ ПОСЛОВА АГЕНЦИЈЕ

Члан 26.

Агенција сарађује са страним и домаћим регулаторним телима, ради обављања и унапређења својих послова утврђених овим и другим законом.

Агенција може с телима из става 1. овог члана размењивати податке прибављене у обављању њених послова утврђених овим и другим законом — ако је обавеза чувања тајних података која важи за та тела једнака или строжа од обавезе из члана 25. овог закона.

Агенција може размењивати податке (информације) прибављене од тела из става 1. овог члана са другим страним и домаћим регулаторним телима, на њихов захтев и уз претходну сагласност тела од којих је те податке (информације) прибавила, при чему се ти подаци (информације) могу размењивати само за потребе одређене том сагласношћу.

VIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 27.

Агенција ће послове које обавља у складу са Законом о Агенцији за осигурање депозита („Службени гласник Републике Србије”, бр. 61/05, 116/08 и 91/10 – у даљем тексту: Закон) наставити да обавља до њиховог преузимања од министарства надлежног за послове финансија, односно другог надлежног органа, у складу са законом.

Агенција наставља са реализацијом поступака продаје акција банака, чији је акционар Република Србија, започетих до дана ступања на снагу овог закона, у складу са законом и инструкцијама министарства надлежног за послове финансија. Послове из овог става Агенција обавља уз накнаду у износу од 0,1% постигнуте продајне цене акција, о чему одлуку доноси Влада.

Поступке наплате потраживања у име и за рачун Републике Србије, укључујући и Аутономну покрајину Војводину, започете до ступања на снагу овог закона, Агенција наставља да спроводи у складу са Законом. Послове из овог става Агенција обавља уз накнаду у висини од 3% од наплаћеног износа.

Члан 28.

Чланови Управног одбора биће именовани у складу са овим законом у року од најдаље 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Министарство надлежно за послове финансија ће, без одлагања а након ступања на снагу овог закона, спровести поступак избора и предлагања Влади кандидата за независне чланове Управног одбора, а у року из става 1. овог члана.

При првом именовању чланова Управног одбора у складу са овим законом, чланови које именују министарство надлежно за послове финансија и Народна банка Србије именују се на четири године, два независна члана које именује Влада на три, а један на две године.

Министарство надлежно за послове финансија ће, без одлагања а након ступања на снагу овог закона и у потпуности у складу са одредбама члана 18. овог закона, спровести поступак избора и предлагања Управном одбору Агенције кандидата за директора, а Управни одбор је дужан да, у року од најдаље од 30 дана од истека рока из става 1. овог члана, именује директора.

Чланови Управног одбора именовани у складу са Законом обављаће послове Управног одбора до именовања лица из става 1. овог члана.

Вршилац дужности директора Агенције, именован у складу и под условима Закона, наставља да обавља послове вршиоца дужности директора Агенције до именовања лица из става 4. овог члана.

Члан 29.

Агенција је дужна да, у складу са одредбама овог закона, донесе статут у року од, најдаље, 30 дана од истека рока из става 1. члана 28. овог закона.

До доношења аката из става 1. овог члана остају на снази статут и други општи акти Агенције, ако нису у супротности са овим законом.

Члан 30.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о Агенцији за осигурање депозита („Службени гласник Републике Србије”, бр. 61/05, 116/08 и 91/10).

Члан 31.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредби члана 97. тач. 6. и 16. Устава Републике Србије, којим је прописано да Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог, јединствено тржиште; правни положај привредних субјеката; систем обављања појединих привредних и других делатности; робне резерве; монетарни, банкарски, девизни и царински систем; економске односе са иностранством; систем кредитних односа са иностранством; порески систем, као и организацију, надлежност и рад републичких органа.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА И ЦИЉЕВИ КОЈИ СЕ ЊИМЕ ЖЕЛЕ ОСТВАРИТИ

Агенција за осигурање депозита (у даљем тексту: Агенција), према важећем Закону о Агенцији за осигурање депозита („Службени гласник РС”, бр. 61/2005, 116/2008, 91/2010), има статус јавне агенције. Истим законом прописано је да Агенција поред послова обавезног осигурања депозита, обавља и послове пружања финансијске подршке банкама, администратора банке, спроводи тест најмањих трошкова, оснивања банке за посебне намене, стечајног или ликвидационог управника у банкама и друштвима за осигурање, управљања банкама чији је акционар Република Србија, организује и спроводи поступак продаје тих акција, организује и спроводи поступак продаје друштвеног и државног капитала у друштвима за осигурање, спроводи наплату потраживања у име и за рачун Републике Србије.

Агенција, такође, упућује Влади предлог за пружање финансијске подршке банци када је износ финансијске подршке потврђен тестом најмањих трошкова, односно када подразумева да је износ тако пружене подршке мањи од износа осигураних депозита који би били исплаћени. Извори средстава за пружање финансијске подршке јесу буџет Републике Србије, средства Агенције међу којима и средства Фонда за осигурање депозита и други извори, при чему финансијска подршка може бити и у форми кредита, бесповратне помоћи, депонована средстава и др.

Затим, поменути закон Агенција може, у складу са актом Владе, на предлог Народне банке Србије (у даљем тексту: НБС), код банака покрити потенцијалне губитке, преузети, купити или на други начин стећи лошу активу, управљати лошом активом и продати ту активу, при чему за покриће губитака, Република Србија може издавати обвезнице.

Према важећом законском решењу, органе управљања Агенцијом чине управни одбор и директор. Управни одбор Агенције, сходно Закону, одговара за свој рад Влади. Чланови Управног одбора Агенције су, по функцији министар задужен за послове

финансија, министар привреде и вицегувернер НБС задужен за контролу пословања банака, док остале чланове, именује Влада и то, два члана на предлог министарства задуженог за послове финансија (председника и једног члана), једног на предлог НБС и једног на предлог репрезентативног удружења банака.

Агенција о свом раду, једном годишње, подноси извештај Народној скупштини, Влади, НБС и Министарству финансија. Годишњи рачун Агенције, заједно са извештајем ревизора, Управни одбор Агенције подноси Влади и НБС.

Поред делокрука надлежности Агенције прописаних Законом о Агенцији, Законом о преузимању имовине и обавезе одређених банака ради очувања стабилности финансијског система Републике Србије („Службени гласник РС”, број 102/12) одређено је да Агенција, у поступку преноса целе или дела имовине и укупних или дела обавеза на банку за посебне намене или банку преузимаоца, банци преузимаоцу може пружити бесповратну финансијску подршку. Истим законом истовремено је предвиђена и дерогација Закона о Агенцији, Закона о осигурању депозита („Службени гласник РС”, број 61/05, 116/08 и 91/10) и Закона о стечају и ликвидацији банака и друштава за осигурање („Службени гласник РС”, број 61/05, 116/08 и 91/10).

Извор средстава за преузимање су средства Агенције, а у случају недостатка новчаних средстава, односно уколико се за то укаже потреба, Република Србија из буџета надокнађује недостајући износ средства Агенције.

Имајући у виду наведено, а након анализе предности и слабости бројних надлежности које су додељене Агенцији постојећим законским решењем, Нацртом закона о Агенцији предлаже се смањење значајног броја надлежности исте, односно предвиђено је да Агенција остане надлежна за обавезно осигурање депозита, послове стечајног или ликвидационог управника у банкама, друштвима за осигурање и даваоцима лизинга. Поред наведеног, предвиђено је да Агенцији буду додате и сродне надлежности, попут управљања имовином пренетом у поступку реструктурирања банака у складу са предложеним Нацртом закона, послова у смислу обезбеђивања средстава за реструктурирање банака и организовања фонда за заштиту инвеститора.

У складу са тим, оснивање банке за посебне намене и управљање банкама чији је акционар Република Србија, продаја акција банака у власништву Републике Србије, као и продаја друштвеног и државног капитала у друштвима за осигурање биће пренета у делокруг надлежности министарства задуженог за послове финансија, осим у прелазном периоду за поступке које је Агенција већ започела. Послове наплате потраживања, у име и за рачун Републике Србије, укључујући и Аутономну покрајину Војводину, Агенција ће спроводити у прелазном периоду само за преузета потраживања до дана ступања на снагу овог закона. Сагласно предложеном Нацрту закона, послови администратора банке ће бити укинута.

Надлежност за реструктурирање банака, као и за спровођење теста најмањих трошкова преузеће НБС сходно предложеном Нацрту закона о изменама и допунама Закона о банкама. На тај начин ће се пословање Агенције поједноставити и свести на

уобичајене послове који се обављају у упоредној пракси, чиме ће се постићи први принцип ефектног система осигурања депозита прописаног од стране Базелског комитета за супервизију банака и Међународног удружења осигуравача депозита, односно јасно дефинисан циљ доприноса финансијској стабилности и заштити депонената.

За разлику од постојећег регулаторног решења, новопредложено прописује да Управни одбор Агенције има већину независних чланова, односно три од укупно пет чланова (које именује Влада, на предлог министарства надлежног за послове финансија, уз претходно прибављену сагласност НБС), а од преостала два члана једног ће именовати Министарство финансија, а једног НБС. На тај начин се постиже испуњење петог принципа ефектног система осигурања којим се уређује управљање осигуравачем депозита, односно да осигуравач мора бити оперативно независан, транспарентан, одговоран и заштићен од неоправданог политичког утицаја и утицаја банкарског сектора.

Напред изложен састав Управног одбора Агенције произлази из чињенице да средства Фонда за осигурање депозита припадају осигураним депонентима и у складу са тим, предвиђено законско решење не прописује да Агенција има статус јавне агенције. Оваква промена статуса Агенције прописана је као обавеза Републике Србије и према уговору којим је одобрена кредитна линија од стране Европске банке за обнову и развој (у даљем тексту: ЕБРД), ради обезбеђивања „*stand-by*” линије за потребе финансирања Фонда за осигурање депозита. Поред тога, предложени третман Агенције представља и препоруку техничке мисије Међународног монетарног фонда.

Према Уговору о кредитној линији потписаним са ЕБРД, договорена је, такође, измена организационе структуре и систематизације послова у Агенцији ради усклађивања са најбољом међународном праксом. На тај начин, претпоставка је да ће се обезбедити услови за постизање оперативне независности и транспарентности Агенције, а када буде донет метод за наплаћивање премије осигурања на основу ризичности пословања појединачне банке, допринеће ће се и сузбијању моралног хазарда што је један од темељних принципа ефектног система осигурања депозита.

Предложено законско решење, такође, значајну пажњу посветило је и питању финансирања Агенције. Наиме, досадашњим решењем, финансирање најважнијих активности Агенције није било прецизно регулисано законима којима су Агенцији додељене надлежности, изузев накнаде за активности у поступку стечаја или ликвидације банака и друштава за осигурање. У случају недостатка средстава за обављање активности, важећа регулатива предвиђа да се Агенција финансира из буџета Републике Србије или да се за те намене Република Србија задужи сагласно донетој одлуци Владе. Имајући у виду чињеницу да Агенција управља банкама у власништву Републике Србије, као и да истовремено води рачуна о средства која су намирена из процеса стечаја и ликвидације банака и друштава за осигурање и иста депонује, констатована је могућност постојања конфликта интереса. У складу са тим, Нацртом закона прописано је издвајање средстава из Фонда за осигурање депозита у износу који на годишњем нивоу неће прелазити износ од 1,7% средстава прикупљених у посматраном периоду по основу уплате редовне премије

осигурања депозита за покриће трошкова у вези са новопредложеним активностима Агенције и на основу потребних измена у организационој структури и систематизацији послова. Поред поменуте накнаде, Нацртом закона предвиђено је и да ће Агенција, до окончања продаје акција банака чији је акционар Република Србија започетих до дана ступања на снагу овог закона, имати право на накнаду у износу од 0,1% постигнуте продајне цене акција, о чему одлуку доноси Влада. Агенција, такође, наставља да спроводи и поступке наплате потраживања у име и за рачун Републике Србије, укључујући и Аутономну покрајину Војводину, започете до ступања на снагу овог законског решења и за то прима накнаду од 3% од наплаћеног износа.

Република Србија, у случају недостајућих средстава које Агенција користи за своје пословање, јемчи за све осигуране депозите, сходно чему је Влада дужна да обезбеди средства из буџета Републике Србије или њеним задуживањем на основу акта Народне скупштине. У складу са тим, а да би се заштитила средства пореских обвезника, у случају недостатка новчаних средстава у Агенцији, предложеним законским решењем предвиђено је да приликом доношења одлука о коришћењу, управљању и располагању средствима Агенције, давању мишљења на извештај о тесту најмањих трошкова који је доставила НБС, као и доношења стратегије о управљању имовином пренетом у поступку реструктурирања банке, члан Управно одбора Агенције именован на предлог министарства финансија мора обавезно гласати позитивно за предлог. Разлог оваквог решења, односно испуњења овог захтева произлази из настојања да се обезбеди могућност спречавања доношења одлука које би могле проузроковати несразмерно висок раст буџетских расхода или јавног дуга у односу на износ осигураних депозита од стране члана Управног одбора Агенције именованог на предлог министарства задуженог за послове финансија.

Затим, Нацрт закона уводи и обавезу сачињавања годишњих финансијских извештавања Агенције у складу са Међународним рачуноводственим стандардима, као и ревизију тих извештаја у складу са Међународним стандардима ревизије. Уводи се, такође, и организациона јединица која обавља послове интерне ревизије и за свој рад одговора Управном одбору Агенције.

Решавањем наведених проблема постиже се реформисање система осигурања депозита на начин који обезбеђује да тај систем буде ефикасан у смислу препорука Базелског комитета за супервизију банака и Међународног удружења осигуравача. Истовремено, поједине надлежности које нису уско повезане са осигурањем депозита и очувањем финансијске стабилности се измештају из делокруга надлежности Агенције чиме се значајно поједностављује њено пословање и уједно извршавају активности које проистичу из уговора са Међународном банком за обнову и развој, Европском банком за обнову и развој и препорука техничке мисије Међународног монетарног фонда.

Полазећи од свега наведеног, а имајући у виду да је Агенције већ уређена Законом, промене које се тичу уређења исте и којима се мења више од трећине одредаба, такође, морају бити спроведене доношењем Новог закона.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ИНСТИТУТА

Чланом 1. дефинисан је форма организовања Агенције са осигурање депозита као правно лице основано законом које самостално обавља поверена јавна овлашћења.

Чланом 2. утврђених су послови које Агенција обавља, и то: обавезно осигурање и исплата осигураних депозита, управља имовином пренетом у поступку реструктурирања банака, послове у смислу обезбеђивања средстава за реструктурирање банака, функцију стечајног или ликвидационог управника у банкама, друштвима за осигурање и даваоцима лизинга, организује фонд за заштиту инвеститора.

Чланом 3. уређује се питање статута Агенције.

Чланом 4. одређено је да се на права, обавезе и одговорности из радног односа запослених у Агенцији примењује закон којим се уређују радни односи. На набавку добара, услуга и радова за потребе Агенције примењује се акт који доноси Управни одбор Агенције.

Чланом 5. ближе се уређује обављање послова осигурања депозита.

Чланом 6. ближе се уређује управљање имовином пренетом у поступку реструктурирања банака.

Чланом 7. утврђују се средства која Агенција користи са за свој рад, и то: фонд средстава за осигурање депозита, фонд средстава за заштиту инвеститора, средства која Агенција користи за обављање послова из члана 2. став 2 Нацрт Закона, као и средстава која Агенција користи за обављање послова из прелазних одредби предложеног Нацрта закона. За покриће оперативних трошкова Агенције у вези са пословима који се односе на осигурање депозита издвајају се средства фонда за осигурање депозита, и то у износу који на годишњем нивоу не прелази износ од 1,7% средстава прикупљених у том периоду по основу уплате редовне премије. Агенција средства за обављање послова из члана 2. овог нацрта закона обезбеђује из прихода које оствари својим пословањем, накнада за обављање послова из чл. 2 тачке 2. и 3. овог закона, донација, буџета Републике Србије, задуживањем у земљи или иностранству и на други начин.

Чланом 8. утврђено је да је Агенција дужна да средства из члана 7. став 1. тач. 1) и 2) овог нацрта закона држи на посебним рачунима отвореним код НБС. Динарска средства Агенција улаже у дужничке хартије од вредности које издаје Република Србија или НБС, а девизна средства из тог става НБС улаже у своје име и за рачун Агенције у стране хартије од вредности или их полаже као депозит код страних банака у складу са политиком управљања девизним резервама.

Чланом 9. утврђено је да у случају када средства Агенције из члана 7. ст.1 тачка 1) Нацрта закона нису довољна за обављање послова Агенције, Влада је дужна да по хитном поступку, на захтев Агенције, донесе одлуку о обезбеђивању средстава из буџета Републике Србије или њеним задуживањем у земљи и иностранству на основу акта

Народне скупштине. Народна скупштина доноси акт о оквирном износу поменутог задужења на ванредном заседању, и то по хитном поступку.

У поступку задуживања Републике Србије за поменуту намену неће се примењивати одредбе закона којим се уређује јавни дуг, закона којим се уређују јавне набавке и закона којим се уређује закључивање и извршавање међународних уговора.

О конкретном задужењу Републике Србије за овако утврђене намене одлучује Влада.

Чланом 10. утврђују се органи Агенције. Агенција може уместо директора имати Извршни одбор.

Чланом 11. уређено је питање Управног одбора. Управни одбор има пет чланова, укључујући и председника.

Чланови Управног одбора су:

- 1) представник министарства надлежног за послове финансија, кога именује ове министарство;
- 2) представник Народне банке Србије, кога именује Народна банка Србије;
- 3) три независна члана – које именује Влада, на предлог министарства надлежног за послове финансија, уз претходно прибављену сагласност Народне банке Србије.

Мандат чланова Управног одбора је четири године, с правом поновног избора на мандат од годину дана, и то највише два пута узастопно.

Управни одбор већином гласова укупног броја својих чланова бира за председника једног од независних чланова.

Чланом 12. одређено је која лица могу бити чланови Управног одбора.

Чланом 13. одређене су надлежности Управног одбора. У ставу 2. овог члана одређен је начин одлучивања Управног одбора. У ставу 3. одређено је да се одлуке из члана 9. овог нацрта закона доносе на начин прописан ставом 2. уз неопходан услов да и члан Управног одбора Агенције кога именује министарство надлежно за послове финансија гласа за њихово доношење, односно одлуке се не могу донети уколико тај члан Управног одбора гласа против или се уздржи од гласања.

Чланом 14. уређује се накнада чланова Управног одбора.

Чланом 15. одређују се лица која не могу имати акције, оснивачке улоге ни дужничке хартије од вредности банака и других правних лица са којима Агенција сарађује у обављању послова из своје надлежности.

Чланом 16, уређује се престанак мандата чланова Управног одбора.

Чланом 17. уређује се питање разрешења независних чланова Управног одбора од стране Владе као и чланове које именује НБС, односно министарство надлежно за послове финансија.

Чланом 18. уређује се питање именовања директора Агенције.

Чланом 19. уређују се надлежности директора Агенције.

Чланом 20. утврђује се да Агенција, запослени у Агенцији, чланови Упрвног одбора Агенције и лица која по налогу Агенције врше дужности утврђене законом, не одговорају за штету која настаје вршењем тих дужности, осим ако се не докаже да је штета проузрокована намерно или крајњом непажњом.

Чланом 21. уређује се извештавање Агенције.

Чланом 22. утврђено је да се годишњи финансијски извештаји Агенције сачињавају се у складу са законом којим се уређује рачуноводство.

Чланом 23. утврђено је да се ревизија годишњих финансијских извештаја Агенције врши на начин утврђен законом којим се уређује ревизија финансијских извештаја. Агенција бира спољног ревизора са листе спољних ревизора који могу вршити ревизију финансијских извештаја банке, а коју објављује НБС.

Чланом 24. утврђује се да Агенција има организациону јединицу која обавља послове интерне ревизије, при чему избор руководиоца брши Управни одбор на основу спроведеног конкурса.

Чланом 25. уређује се тајност података.

Чланом 26. уређује се сарадња у обављању послова Агенције.

Прелазне и завршне одредбе

Чланом 27. уређено да ће Агенција послове које обавља у складу са Законом о Агенцији за осигурање депозита („Службени гласник Републике Србије”, бр. 61/05, 116/08 и 91/10 – у даљем тексту: Закон) наставити да обавља до њиховог преузимања од министарства надлежног за послове финансија, односно другог надлежног органа, у складу са законом.

Агенција наставља са реализацијом поступака продаје акција банака, чији је акционар Република Србија, започетих до дана ступања на снагу овог закона, у складу са законом и инструкцијама министарства надлежног за послове финансија. Послове из овог става Агенција обавља уз накнаду у износу од 0,1% постигнуте продајне цене акција, о чему одлуку доноси Влада.

Поступке наплате потраживања у име и за рачун Републике Србије, укључујући и Аутономну покрајину Војводину, започете до ступања на снагу овог закона, Агенција наставља да спроводи у складу са Законом. Послове из овог става Агенција обавља уз накнаду у висини од 3% од наплаћеног износа.

Чланом 28. одређено је ће чланови Управног одбора бити именовани у складу са овим законом у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона. При првом именовању чланова Управног одбора у складу са овим законом, чланови које именују министарство надлежно за послове финансија и НБС именују се на четири године, два независна члана које именује Влада на три, а један на две године. Министарство надлежно за послове финансија ће, без одлагања а након ступања на снагу овог закона, спровести поступак избора и предлагања Влади кандидата за независне чланове Управног одбора Агенције, а у наведеном року од 90 дана. Вршилац дужности директора Агенције, именован у складу и под условима важећег закона, наставља да обавља послове вршиоца

дужности директора Агенције до именовања директора од стране новоименованог Управног одбора Агенције.

Чланом 29. утврђено је да је Агенција дужна да донесе статут у року од, најдаље, 30 дана од истека 90 дана од ступања на снагу овог закона, при чему до доношења новог статута, постојећи статут и други општи акти Агенције, ако нису у супротности са овим законом.

Чланом 30. одређено је да даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о Агенцији за осигурање депозита („Службени гласник Републике Србије”, бр. 61/05, 116/08 и 91/10).

Чланом 31. одређено је да овај закон ступа на снагу осмог дана од објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

У изради овог закона узета су у обзир искуства у примени постојећег Закона о Агенцији за осигурање депозита, упоредна правна решења, искуства стручњака у области коју регулише закон (стручњаци из домаћих институција, банака и међународних финансијских организација).

1. Одређивање проблема које Закон треба да реши

Нацртом Закона предлаже се смањење значајног броја надлежности Агенције, сходно чему, остаће надлежна за обавезно осигурање депозита, послове стечајног и ликвидационог управника банака, друштава за осигурање и даваоца финансијског лизинга. Поред наведеног, предвиђено је да Агенцији буду додате и сродне надлежности, попут: управљања имовином пренетом у поступку реструктурирања банке у складу са Нацртом закона, послова у смислу обезбеђивања средстава за реструктурирање банака и организовања фонда за заштиту инвеститора. Оснивање банке за посебне намене и управљање банкама чији је акционар Република Србија, продаја акција банака у власништву Републике Србије, као и продаја друштвеног и државног капитала у друштвима за осигурање биће пренета у делокруг надлежности министарства задуженог за послове финансија, осим у прелазном периоду за поступке које је Агенција већ започела. Послове наплате потраживања, у име и за рачун Републике Србије, Агенција ће спроводити у прелазном периоду само за преузета потраживања до дана ступања на снагу овог закона. Послове наплате потраживања у име и за рачун Републике Србије Агенција ће спроводити у прелазном периоду само за преузета потраживања до дана ступања на снагу овог Закона. Према Нацрту закона, послови администратора банке ће бити укинута. НБС ће у складу са Нацртом закона о изменама и допунама Закона о банкама преузети надлежност за реструктурирање банака, као и за спровођење теста најмањих трошкова.

Управни одбор Агенције имаће већину независних чланова, три од укупно пет. Остала два члана именовале Министарство финансија и НБС. На тај начин ће се испунити пети принцип ефектног система осигурања којим се уређује управљање осигуравачем депозита и то тако да осигуравач мора бити оперативно независан, транспарентан, одговоран и заштићен од неоправданог политичког утицаја и утицаја банкарског сектора.

Овако одређен састав Управног одбора Агенције је оправдан, с обзиром на то да средства Фонда за осигурање депозита припадају осигураним депонентима. Додатно, како би се осигурало испуњење овог принципа Агенција неће имати статус јавне агенције.

У Нацрту закона предвиђена је одредба којом се утврђује да је у случају недостајућих средстава, доношења одлука о коришћењу, управљању и располагању средставима Агенције, давању мишљења на извештај о тесту најмањих трошкова који је доставила НБС, као и доношења стратегије о управљању имовином пренетом у поступку реструктурирања банке, потребно да члан Управно одбора Агенције именован на предлог Министарства финансија гласа позитивно за предлог. На тај начин, обезбеђује се да члан Управног одбора Агенције именован од стране Министарства финансија има могућност спречавања доношења одлука које би могле проузроковати несразмерно висок раст буџетских расхода или јавног дуга у односу на износ осигураних депозита.

2. Циљеви који се доношењем Закона постижу

Решавањем свих наведених проблема остварује се циљ реформисања система осигурања депозита на начин који обезбеђује да тај систем буде ефектан у смислу препорука Базелског комитета за супервизију банака и Међународног удружења осигураваача. Поједине надлежности које нису уско повезане са осигурањем депозита и очувањем финансијске стабилности се измештају из Агенције чиме се поједностављује њено пословање. Тиме се уједно извршавају активности које проистичу из уговора са Међународном банком за обнову и развој, Европском банком за обнову и развој и препорука техничке мисије Међународног монетарног фонда.

3. Друге могућности за решавање проблема

С обзиром на обухват потребних измена у овом закону, као и потреба проистеклих из других закона који се истовремено мењају не постоје друге могућности за решавање ових проблема

4. Зашто је доношење Закона најбоље за решење проблема

С обзиром да је Агенције већ уређена Законом, промене које се тичу њеног уређења и којима се мења више од трећине одредаба, такође морају бити спроведене доношењем Новог закона.

5. На кога ће и како највероватније утицати решења у Закону?

Решења унутар Закона ће утицати на Агенцију чији ће статус и надлежности бити значајно измењене, затим на НБС која ће преузети значајан број надлежности од Агенције, као и Министарство финансија које ће преузети неке од надлежности Агенције.

6. Какве трошкове ће примена Закона створити грађанима и привреди (нарочито малим и средњим предузећима)?

Примена Закона ће донекле повећати трошкове банкама, а посредно осигураним депонентима и то у погледу накнаде коју ће Агенција добијати из средстава Фонда за

осигурање депозита по основу обављања послова осиграња депозита. Међутим, ово проистиче из одређења да се Агенција за обављање тих послова не финансира из буџета.

7. Да ли су позитивне последице доношења Закона такве да оправдају трошкове које ће створити?

Позитивне последице доношења Закона ће оправдати трошкове, с обзиром на то да ће систем осигурања депозита постати ефикасан чиме ће се ојачати финансијска стабилности и заштита депонената.

8. Да ли се Законом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција?

Закон се односи на Агенцију тако да нема утицај на стварање нових привредних субјеката.

9. Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о Закону?

Све заинтересоване стране, осим самих банака и јавности, учествовале су у изради Нацрта закона. Пословне банке и јавност ће имати прилику да се изјасне на Нацрт закона током планиране јавне расправе.

V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна посебна финансијска средства из буџета Републике Србије.